

Locuint'a Redactorului
si
Cancelar'a Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 13.

Scrierile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articoli trasmisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNE A

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esì Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Sciri elect. partec. ale „Feder.“

Data in Oradea-mare in 19 mart. la 6 ore 30 min. d. am.
Sosita in Pest'a 19 " 6 " 55 " "
Sosita la Redactiune 19 " 8½ " —

Ionescu s'a alesu de deputatu in Beiusiu. Intre romani insuffletire mare.

Data in Oradea-mare in 19 mart. la 7 ore 20 min. d. am.
Sosita in Pest'a 19 " 7 " 55 " "
La Redactiune 19 " 8½ " —

Invingere gloriósa, triumfu indoitu: la Ceic'a Ale sandru Romanu, la Beiusiu Demitru Ionescu, alesi deputati. Insuffletire immensa, poporulu entusiasmatu, si Romanu la Beiusiu, unde e jubilare generale. S'e traesca bravii alegatori, s'e traesca natiunea!

Alu II procesu de presa alu Feder."

Pest'a, 18 m. 1869.

Asta-di se petratâ innaintea curții juratiloru d'in Pest'a procesulu de presa intentatui contr'a redactorului acestui diuariu prin actulu de acusatiune publicatu in nr. 25. alu „Fed.“ Coincidint'a terminului de pertratare cu terminulu defisptu pentru alegerea de deputatu in cerculu Ceic'a in comitatulu Biharie, unde redactorulu trebuia se duce pentru a corespunde dorintiei cercului, ce avu onoreea a lu reprezentâ in sessiunea dietei trecute; apoi pledoarulu procurorului generalu Carolu Râth, carele departandu-se de la bas'a actului său de acusatiune, aberă in-tu atâtua, in cătu fece respundietoriu pe redactorulu dusu in cerculu său de alegere de totu ce au sparutu in colonele „Federatiunii“ si ce n'au fostu dupa gustulu domniloru de la potere, ba uitandu-si de chiamarea sa ca representante alu legii d. procurorul se dimise la insultele cele mai abominabili contr'a intielegintiei romane, tote aceste-a dovedescu, c'a si a avea s'e se faca, precum s'a facutu, c'a resultatulu n'avea s'e fia altulu, de cătu acel'a, care s'a facutu cunoscutu in nrulu trecutu. — Dar' s'e lasâmu s'e urmeze decursulu pertratârii, si d'in vorbele loru i veti cunoscce pre ei.

Pertratarea se incepù la 10 ore a. m. Pre bancele juratiloru erâu: baronu D. Eötvös, Paulu Osvald, Sebastianu Mittermayer, Stefanu Capdebo, Antonu Wimmer, Andreiu Prohaszka, Augustu Kölber, conte Ales. Károlyi, Bela Szabó, Lad. Grubiczi, Antoniu Rémi, Michailu Kolosváry; suplini sunt: Carolu Schindler si dr. Ionu Hegedüs. — Presedinte tribunalului este Nyeviczkey.

Aoperatoriul acusatului advocatele Eleod aréta cau'sa absintiei acusatului; care se ià spre sciintia.

Juratii si intrepretele punu juramentulu; apoi se cetește actulu de acusatiune, care este cunoscutu ceteritoriloru acestui diurnal.

Dupa aceea la dorint'a procurorului generalu se cetește testulu pronunciamentulu i din Blasiu si articlii incriminati in traducere unguresca autentica (daca socotiti dvôstra c'a este autentica traducerea si atunci candu cuventulu „ecuitate“ se traduse cu unguresculu „illetőség“ = „compe-tinta,“ ce'a ce d'in partea intrepretului se si aproba.)

Aoperatoriul cere cetirea protocolului de investigatiune si dupa aceea ascultarea marturiloru. Protocolul se cetește, apoi se chiama Augustu Horsia si Ionu Porutiu, cari depunu juramentulu ca marturi. Celu d'antâi cere ca s'e fia ascultatu in limb'a sa materna, pentru ca s'e pota respunde cătu mai precisu. Interpretalele cerâa a-i pune intrebările facute de presedintele tribunalului, inse vediendu tribunalul, c'a cu interpretale care si-lu adusese nu o pote scote la cale, recercâ pe marturu s'e binevoiesca a respondere unguresce. Marturulu aretâ, c'a pre tempulu aparere articliloru incriminati, anume de la 10 augustu pana la 15 octobre an. tr. redactorulu acusatu n'a fostu in Pest'a, c'a articlii incriminati nu i-a serisut in insulu, si c'a pre calea sa este gat'a a numi pre autorulu articliloru incriminati. Procurorulu generalu amintesce ce-va despre Miercurea, éra marturulu

i respunde c'a acést'a nu se tiene de lucru. Absint'a redactorului, pre tempulu aparere articliloru incriminati, se constata si prin marturulu alu doilea; apoi se radica procurorulu Râth si desvolta urmator'a acusa:

Domnileru jurati!

Pentru lamurirea deplina si pentru o adeverata apri-tare a faptei penibile, comise de acusatu, aflu de lipsa a premito cato-va desluciri mai de aproape despre pronunciamen-tulu din Blasiu, amintitul in actulu de acusatiune.

Prin cuprinsulu numitului pronunciamentu care autorii lui au decisu a-lu publica si prin diurnale, s'a comisuna agitatiune penibile in mai multe direptiuni.

Inainte de tôte dara voiu lamurî calitatea penibile si periculosa a pronunciamentului.

Dloru jurati! Autorii pronunciamentului, cari se numescu intielegint'a romana adunata in Blasiu, cu emiterea acestui pronunciamentu, pasiescu directu si resolutu contra Uniunii Ungariei si a Transilvaniei.

Acostî dñi dicu, c'a ei, dupa ce s'a adunatu la serbarea din 15 maiu, aniversari'a cunoscutei adunarii poporale de la Blasiu din 1848, n'au potut lasa neintrebuita bun'a ocasiune d'a improvisa o adupare; pentru aceea dupa finirea serbatorii s'a si intrunitu pentru ca s'e se consulte despre presint'a pusetiune politica a natiunii romane si despre mediu-blele prin cari s'a' potè delaturâ causele nemultiemirii, care domnesce la natiunea romana din Transilvania si se manifesta pre tota diu'a in tote pările tierei. Pre bas'a acestor motive presumtive se si tienu adunarea seu consulta-re alu carei resultatul fu pronunciamentulu memoratu.

Acestu pronunciamentu, care vi s'a cettit in traducere autentica, n'are a se considera ca si candu n'ar' fi altu-ce-va decat unu credeu politicu privatu alu ureditorilor lui.

Elu este cu multu mai multu si mai momentosu decat unu asemene credeu.

Trebuie s'e considerâmu adeca, c'a pronunciamentulu s'a emis u in una siedintia formale si d'in partea intielegintiei care a participat la acea siedintia.

Pronunciamentulu apare dara ca si cum ar' fi una de-chiaratiune a unui conventu natiunale indrepatatîu, con-chiamatu spre acestu scopu.

Acést'a, dloru, este una impregiurare forte momentosa, forte insemnata; binevoiti numai a ve aduce aminte de una asemenea procedura din 1848 si de tristele evenimente din Transilvania de la 1848.

Dar' s'e considerâmu mai de aproape cuprinsulu pronunciamentului. Acei Domni si concetatiuni romani, cari vorbescu prin acesta proclamatiune, afirma, si acést'a ca fapta adeverata, c'a prin uniune natiunea romana din Transilvania, limb'a si religiunea ei sunt periclitate, si c'a acést'a ar' fi cau-s'a marci nemultiemirii a natiunii romane, ce se manifesta pre totu-indinea.

Acesta presupunere, care cei adunati o memorâza in introductiune ca motivu si justificare, este, dloru jurati, una insu-natiune pre catu de insielatoria pre atâtu de reputatio-sa; pentru că totu omulu scie, si io n'am tu trebuita s'e ilustrezu lucerul mai de aproape, c'a limb'a si religiunea romana neci-decatu nu sunt periclitate prin uniune anume: pre bas'a legilor fundamentali privitorie la uniune, pre bas'a deplinei indrepatatîri egali, si in specie ce se atinge de confessiuni, inca prin alu IX. articolu de lege, adusu in Clusiu 1848 asemenea s'a prochiamatu deplin'a indrepatatîre egale.

De al mintrelea dloru, acea nemultiemire mare si generala, care dupa afirmatiunea coloru adunati domnesce la romanii din Transilvania pentru uniune, nu existe, si in totu casulu este una esageratiune. Nemultiemire domnesce, da, la autorii pronunciamentului si la catis-va fantasti cari viséza despre una Daco-Romania mare, cari in parte au portat asemenea rolul inca in 1848 — atunci in soldulu reactiunii, — er' acum demonstrâza prin aceea, c'a cuprin-si de una anumita mania si orbiti de una ura nemotivata contra unguriloru, si ferescu principale si simtiemintele de tota obiectivitatea si intarita continua contra natiunii unguresci pre poporu romanu celu probu, iubitoriu de pace si bravu, cu care ungurulu inca in 1848 si-a impartit totu drepturile.

Ci s'e mergemu mai departe. Barbatii pronunciamentului, basendu-se pre premisele acum desavuate — pentru ca natiunea romana ajunsa la marginea unui abis, si patria Romanilor — Transilvania — s'e fia mantuita, si pentru al mintrelea natiunea romana nu pote fi multiemita — dechiara seu mai multu pretindu urmatoriele:

Pretiula de Prenumeratiane:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. z.
Pre sase lune . . . 6 fl. " "
Pre anul intregu . . . 12 fl. "

Pentru Romania:
pre an. intregu 40 Lei n. — 16 fl. v. z.
" 6 lune 20 " = 8 " "
" 3 — 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tapa timbra-pentru fisele care publicati-unie separatu. In Locul deschis
20 cr. de linia
Una exemplară costa 10 cr.

antâi: restaurarea deplinei autonomie a Transilvaniei pre bas'a diplomei leopoldine si a santiunii pragmatice;
a doua: restituirea legilor aduse in diet'a de la Sabiu in 186%, anumitu a acelor legi, prin cari se inarticuleaza natiunea romana si se garantiza natiunalitatea si relegiunea ei;

a treia: redeschiderea dietei Transilvaniei.

Dloru jurati! Postulatele astu-selui formulate de autorii pronunciamentului sunt una negatiune directa a uniunii indeplinite intre Ungaria si Transilvania si unu atacu contra acestei uniuni.

Despre legalitatea uniunii, credu eu, nu mai poti nici una indoila.

Noi scim cu totii, si o sciu si acei-a, cari au facutu pronunciamentulu, c'a Uniunea Ungariei cu Transilvania s'a decretat solemnelu atâtu de diet'a legale a Ungariei catusi de ceea a Transilvaniei, si c'a conclusulu acestu-a s'a sanctiunatu inca in 1848 de regale incoronat Ferdinandu V., si estu-modu s'a radicatu la valoarea de lege.

Uniunea s'a decretat prin VII. articolu de lege alu dietei din Posonu de la 1848, si prin I. art. de lege alu dietei din Clusiu de la 1848, si legile aceste se sustinu in deplin'a loru valoare prin II. art. de lege alu dietei din 186%.

Mai incolo o scie fie-cine, c'a diet'a clusiana numai amenata prin autografulu preanaltu de la 25. diecemvre 1865, invigandu principiulu continuitatii de dreptu, formandu-se guvernulungurescu respundietoriu si incoronandu-se majestatea sa regele, s'a disolvit definitivu, si totu atuncia s'a nullificatu si conclusele adunarii de la Sabiu din 186%. In rescriptulu regescu emis u in caus'a acést'a si proveditu cu contrasignatur'a ministeriala, s'a decretat, c'a staverirea detaiurilor ulterior ale uniunii legale, precum si deslegarea legala a costumilor relative la totu afacerile interne ale Transilvaniei, au a se resolve numai de legislativa intrunita si comună din Pest'a, ce, precum se scia, s'a si intemplatu prin 43 art. de lege din 1868.

Afara de articlii aci memorati, cari ataca legalitatea si valoarea uniunii, mai contine pronunciamentulu unu pasu, in care autorii pronunciamentului dechiaru cu deosebire, c'a ei adunarea dietei din Pest'a nu o tenu indreptafta de a crea legi valide pentru Transilvania, si anume ei nu recunoscu c'a transilvanienii, carii ieu parte la numita adunare, ar' fi representantii legali ai acestei tiere.

(Va urmă.)

Declaratiune

In 11. a. i. c. representatiunea comunala din opidulu Zlatna sub presidiulu D. Jud. de cereu fiindu chiamata a alege 2 individi ca alegatori de deputatu la redeschidiend'a dieta din Pest'a, fusei si eu norocosu a fi alesu unulu din cei doi alegatori; deci nepotendu primi aceea missiune, pentru afarea causei, indreptu de asta data pe alegatorii mei la expresiunile unui romanu din invecinat'a comună Galati carele totu cu asta ocasiune respunse dlui Jude de cercu: „la ce s'e mai alegemu deputatu la dieta, cace de vr'o trei ani vedem ce bine ne-au facutu; candu ar' fi aici in tiéra nostra, cu totu sufletul!“, — acést'a sciu ca n'a dis'o d'in informatiunea nimenii ci chiaru d'in propriulu indemnui, nefindu intielegintu.

Dicu, ca s'e nu fiu ingratu, multiemesu frati-lor alegatori magiari pentru incredere si le multiemiam mai multu deca me alegeau in 1863, o dicu frati-lor magiari, pentru ca s'e nu i magulésca credint'a c'a dora romanii din acestu opidu ar' fi luat parte activa la aceea alegere c'a ci ei pana la unulu si-sciu pretiul interesele loru natiunali.

Zlatna, 16 martiu 1869.

Georgiu Damianu
Parocu gr. or.

De la conferint'a Intielegintiei Romane din Mercurea.

Ca adausu la raportulu publicatu in nrri 26, 27 si 28, mai impartesim u urmatoriele inscriintiari a le raportoriusi nostru:

Inchiandu-se siedint'a I, sal'a de conferintia se straformâ pentru a da locu unui banchetu stralucit la care luara parte mai toti membrii conferintiei. Abi trecura cete-va mominte dupa ce se asiediara ospetii la mesa si Miercurea era tota illuminata, unu frumosu conductu de faclie innainta pe strad'a principale si se opri d'inaintea resedintiei dlui Macelaru. Junimea romana, ce acursese mai cu samsa de

la Sabiu chiama pre presedintele conferintei, dlu Macelariu ese pre balconu si este salutat d'in partea Junimei prin unu frumosu discursu, rostitu de d. Nic. Densusianu, juristu in IV anu la acad. d'in Sabiu. Dlu Macelariu multiemesce Junimei si-si inchia respunsulu cu urari pentru M. Sa Marele Principe alu Transilvaniei. Junimea vre sê vedia pre dlu Axentie; dlu Axentie i se infatisieza si la eschiamârile de bucuria a le Junimei respunde: „Sê trai si voi si sê me intreceti pre mine!“ — Urârile inchiaiate pre strada se continua in sala. Toastele incep a curge, bucuria pentru resultatul conferintei se dovedesce nemarginita.

Primulu toastu rostitu cu elocintia lu-portâ dlu Branu de Lemenu in onorea dului conchiamatoriu alu conferintei E. Macelariu. Dlu Macelariu respondiendu radica pocalulu in onorea intieligintiei romane, care nu si pregeta a se infatisia la aceasta conferinta. Totu d. Macelariu toastă in onorea comitetelor natiunali d'in Timisiora, Neoplant'a si Becichereculu-mare; era dlu Branu de Lemenu luâ cuventulu a dou'a ora pentru Junimea romana d'in Pest'a, represintata la conferinta prin d. Aug. Horsia, carele multiem in numele Junimei inchinandu in sanetatea barbatilor cari conducu naea natiunei. D. parocu Pet. Vlassa portâ unu toastu in on. dd. red. ai diuarielor „Albin'a“, „Federatiunea si „Gaz.“ Trans.“ — Aceasta comunicare de sentieminte se continua pana cîtră 12 ore. Se radicara toaste pentru barbatii de la 1848, d'intre cari mai multi erau de fatia, pentru diverse idee sublime si salutarie, si ce'a ce n'asiu vrè sê uiti neci de cum: pentru strins'a unire a Romanilor in cause natiunali, pentru delaturarea reului celui mai mare, ce rode la radecina existintiei nostre natiunali, intielegu pentru delatarea confessiunismului funestu, pentru carea vorbiru dd. Hanina si Dr. Ratius spre multiemira si placerea toturor ospetilor.

— Inchiaandu-se siedint'a II membrii conf. se asiediara era la mes'a ospitale a dului Macelariu. — Toastele de ser'a se continua. Mi-pare rîu cî nu potu aminti de tote. Trebuie inse sê amintescu de toastulu dului Hanni'a, portat in onorea dului Hosszu, carele respondiendu dse „cî nice odata n'a fostu in societate atât de culta, cî protocolul conf. va documenta lumei, cî Romanii si-cunoscu situatiunea, cî a fostu si va pururea romanu.“ s. a. Nu potu compară cu asta ocasiune cuvintele dului Hossu cu faptele dsale. — Atât'a trebuie sê marturisescu cî d'intre activisti dsa a fostu intempinatu cu mai multa placere d'in partea membrilor conferintei; era de alta parte trebuie sê spunu si astă'a, cî dupa ce dsa recunosc, cî Romanii si: cunoscu situatiunea si lucra asî cum trebuie sê lucre cunoscandu-si situatiunea, apoi eu unulu nu intielegu cum pote crede dsa cî totu-si pote intră in diet'a d'in Pest'a ca romanu?

Sîmleu, 17 martiu 1869.

Eri la 9 ore ant. mer. s'a inceputu votarea in cerculu electoral alu Sîmleului intre cele trei parti de, cea natiunale (romana), opuseniunale si ceca guvernamentale, a decursu neintreruptu pana la 4 ore dupa media-nopťe in ordine buna, si resultatul e: Coroianu 918 voturi, Kabós 840 br. Bánffy Albert 613, adeca candidatulu natiunale are majoritate numai relativa, prin urmare se va face a dou'a votare intre Coroianu si Kabós, ce se incep asta-di de la 9 ore; lupt'a va fi mai inversiunata ca eri; poporul nostru e insufletit; ince adversarii nostri folosescu d'in resputeri mediulocelui loru cele machine; despre resultatulu finale ve voiu insciintia. (Lu cunoscemu. Dorere. Red.)

• Coresp.

Declaratiune

la Corespondintele aradane d'in Nr. 22 si 23 ai „Albinie“, si 25 alu „Federatiunei.“

Aradu, 2/14 martiu, 1869.

Erâm sê tacu, si sê nu dîcu — celu putieni in diurnale — neci o vorba la incidentulu corespondintiei de la Aradu, publicate in Nr. 22 alu „Albinie“; pentru cî socoteam: cî citindu ori cine cu patientica atentiu epistol'a mea publicata acolo, va pot sê aflo chiar' in acea epistol'a respunsu destulu de lamurita la indoilele, cu care corespondintele voia a seduce mintea si anim'a celor mai putieni pricupiti; — dar' dupace ataculu inceputu acolo cu unu felu de crutiare, se renoi cu tota yeimenti'a in Nr. 23 alu „Albinie“, deodata si in Nr. 25. alu „Federatiunei“*); si dupace i placu corespondintelui a involve in tem'a articulului seu si alte lucruri, despre care publiculu inca nu are informatiuni exacte: d'in respectu cîtra onoratulu publicu alu nostru, care acum la atate suspiciunari cu totu dreptulu pote accepta dechiaratiune d'in parte-mi, — éca, intre cele mai grele ocupatiuni ofi-

* Corespondintul a d'in „Federatiunea“ e dataata d'in 6. martiu, candu epistol'a mea nici era data la tipariu, nici potea sci cine-va despre ea, afara de adresatulu. — Vedi, in cîte parti, si cu ce tactica scie lucră un'a aceea-si mana!

Subscrisulu.

ciose, ce mi le dau inca si esamenele semestrali, trebuie sê ieu pén'a, pentru a nu lasa pre onoratulu publicu nici macaru pre unu minutu in indoiala seu chiar' in retacire, fatia cu obiectul corespondintelor provocate.

Ar' trebui sê scia autorii corespondintelor, cî nu e conduita cavaleresca, nici nu se lovesc cu caraterulu unui roman curat, a pasi in publicu sub masc'a anonimitatii atunci: candu e vorb'a de vre o persona, si mai alesu candu se trage la indoiala caracterulu si onoreea cui-va. — Acesta sémena manierei spiritoru, cari ucideau pre ascunsu; seu a furilor, cari tindu a vere, fără a scl, cine sunt ei. — Corespondintii mei se folosira totu-si de anonimitate in artichii sei securi altcum toti d'in un'a acesa-si pena, si respondinti cu scopu: ca publicu sê vedia atacuri consone d'in mai multe parti; sê nu aiba indoiala, mai alesu cei creduli, a condamnă in statariu person'a atacata, si — ce e mai momentosu: sê deservescu insuvarile loru nefundate ca arma la ocasiunea alegerii, ce va se se intempe in septeman'a acăst'a la Chisneu.

Cătu pentru orientarea mea: eu — déca nu ar' trebui sê previnu unele presupuneri, ce potu ave locu la publicu cititoru, — in casulu acest'a nu asiu avè nici o lipsa de numele corespondintilor, pentru cî eu i cunoscu forte bine. — Ei sunt acei-a, cari au stricatu si strica si asta-di armonia si solidaritatea exemplara, in care au traitu, s'au luptat si au invinsu totu-deun'a romanii d'in comitatulu nostru; — ei au scrumatu si scuma si acumu sub fundamentalu partitei natiunali romane de aici, a le carei-a resultate de mare importantia, d'intre cei ce cunoscu corelatiunile locali, numai acelu-a nu le vede, care e in orbia suflătesca, seu care d'in adinsu si-inchide ochii de naintea loru: — ei sunt, cari facu discord'a intre poporul nostru celu blandu si necorruptu; — ei saru d'nt'o extremitate intr'alt'a; ei jocă comedie pe stratele Aradului, smbla cu trasura ardelenesca incarcata cu musicianti si trasa cîte de 12 cai cu clopotu, agitandu pentru partea stanga; ér' in outare cercu, si chiar' in salonulu comitatensu se espunu d'in resputeri in interesulu dreptei; ei sunt acei-a, cari striga, urla, sgrabala, musca, stropescu, aruncu cu tina, numai ca sê-si ajunga scopulu, care dupa propria loru declaratiune nu e altulu, decătu a sparge, a returnă tote, bune, rele, nezugandu ce-va chiar' nici cu conditiunile de existintia ale poporului nostru, si acăst'a o facu firesce nu pentru alt'a, decătu numai pentruca pe ruine sê esceleze d'nsii, si sê tréca de regeneratori ai natiunii.

Dar' ca sê nu-mi perdu tempulu, ocupandu-me cu individualitatile acestoru omeni, pre cari — sperezu — publicul mereu mereuasiu i va cunoscere in tota nuditatea loru, — trecu la obiectu, si ca sê ieu inceputulu de acolo, de unde intre alte impregiurari mai alesu s'ar' endè alu face, premiu: cî candidatur'a mea de deputatu dictalu pentru cerculu Chisneului o privescu nu numai ca resultatulu unei svaluiri serioase a intielegintei romane, carea conduce trebele partitoi natiunali de aici; ci de-oata si ca o onore personala d'in partea alegatorilor, carea inse eu nici candu nu o am cautat, nici candu nu o am venat, nici au fostu ea vre-oata obiectulu aspirarilor mele; si déca totu-si o am primit: acăst'a am facutu cu semtiulu unui patriotu, carui-a in vieti a constituita nu i este ertat a refusa incredere compatriotilor sei; o am facutu cu semtiulu unui romanu, care in tempii cei grei ai regeneratiunei e detoriu si cu sacrarea intereselor sale personali a face tote pentru unu viitoru mai demnu de comunitatiunii sei.

La primirea acestui candidature mi-am magulit cu ace'a presupunere — ca sê nu dîcu convingere: cî poporul romanu d'in comitatulu Aradului, intre care am petrecutu d'in anii primi ai junietiei mele, si cu care dupa starea mea besericăsa, si dupa rolulu ce mi s'au datu in actiunile năstuo politice, am venit mai adese ori in corelatiuni mai strinse, — cu multu mai bine cunoscuse pulsulu sangelui meu in tote trebile publice, era mai alesu in cele specialu natiunali; decătu ca sê fie de lipsa la intemplarea candidaturei a mi da in publicu tote convinctiunile mele. — In acăstă convingere am fostu cu atâtua mai vertosu: cî-ci mi se dede onore de a veni in numerulu acelor candidati natiunali, de la cari nici publicul mare, nici cercurile respective nu au cerutu programu, dupa datin'a candidârilor, ce le vedem la alte popore conlocuitorie; ci si făra ace'a au fostu onorati cu incredere comuna.

Acestei convingeri, seu celu putieni presupunerii am voit u sê dau, si credu cî i am si datu expresiune chiar' in epistol'a mea privata, ce o amu adresatu amicului meu, domnului Ioanu Suciu, in care acumu romanii rosii d'in Aradu se imprindu cu o maniera si cu unu felu de interesare, ce nu-si afla definitiunea sa in cartea sinceritatii, ci se explica numai d'in inordările forte triste si daunose, ce le au produsu intre noi, si le nutrescu si asta-di ómenii de cari vorbi mai susu.

Ori care omu nepreocupatu, si ori care redactoru nepartialu, au potutu vedè d'in epistol'a mea; cî aceea s'a scrisu singuru numai d'in respectu cîtra alegatorii magiari, cari pretindeau sê scie: ore eu in drépt'a tragu, seu in stanga'; si responsulu meu nici nu l'am potutu adaptă, decătu precisu la acăstă intrebare; — dar' nici de cum nu a fostu epistol'a mea menita, a face dechiaratiuni alegatorilor romani, inaintea carorua am tienutu si tienu si asta-di, cî sum de ajunsu cunoscetu si făra a da vre-unu programu. — Déca totu-si epistol'a mea s'a tiparit si in testulu originalu romanu: aceea s'au facutu pentru ca sê vedia curat si confratii mei romani positiunea, ce o amu latu fatia cu alegatorii de alta limba, si sê nu aibe nici o in-

doiela pentru modulu de coatingere, ce l'am urmatu fatia cu acei-a.*

Déca cîne-va ar' accepta de la mine, sê punu pe flamur'a mea ca devisa: u'r'a si prigonirea fatia cu alte natiunalităti, — i dechiaru: cî eu sub astfelu de flamura nici candu nu voiu sta; — pre flamur'a mea voiu pune totu-deun'a principiele europene de la anulu 1848, adeca: libertatea, egalitatea si fraternitatea; era ur'a, prigonirea, turburarea, returnarea, celu putieni eu nici candu nu le voiu radica la rangulu, de a fi considerate cu scopu pentru natiunea nostra, dupa cum vrău altii. De aci mi se poate explică pasiul, cî adeca am astfelu a fi ecuivalentul, a nu ignoră nici pre alegatorii neromani d'in cerculu Chisneului, cu tote cî eu nici candu nu am contat pre voturile loru, ci m'am radiomatu singuru numai pre increderea fratilor moi romani, de cari me legă originea poporala, interesele comune, si tôte simpatiele mele personali.

Déca apoi firul lucrului me conduce sê vorbescu si de programu; si déca e vorb'a de programul unui candidatul romanu: eu ca unul, care me semtui in dreptu de a pretinde, sê fiu considerat de omu sinceru, — vinu a dà deslucire celor interesati, si dechiaru aceea, ce am spus'o si alta-dată, cî adeca: pentru mine nu am altu programu specialu, decătu singuru numai acelu-a, care l'au statoritu partit'a nostra natiunala d'in comitatulu aradanu, si d'in care s'a securu formal'a primire a proiectului de lege pentru natiunalităti, ce s'a presentat si aperat la diet'a treocuta d'in partea deputatilor romani si serbi. — Eu ca membru neclatitul alu acestei partite, care semtui forte lips'a de a pastra cea mai strinsa solidaritate in tote actiunile nostra — eu dîcu, in trebile publice natiunali nu recunoscu pentru individualitatemă alta autoritate, de cătu singura partit'a nostra natiunala, de aici, in alu carei-a programu si decisio nimene nu poate mai bagă de capulu seu nici macaru unu paragrafu, fără a nu rumpe legaturele disciplinare, in care a fostu cu partit'a.

Reflexiunile corespondintelui me induc si mai putieni, ci mergu cu respunsulu, pana unde merge dsa ev intrebările. — O facu inse acăst'a nu pentru voi'a dsa; ci d'in respectu cătu publicul cititoru, si d'in semtiulu internu alu reputatiunii proprii, spre a carei-a atacare onoratele redactiuni au deschisu foiele sale unor corespondintie anonime.

E vorb'a de concluzie conferintiei natiunali d'in Temisiora. Cu tote cî la conchiamarea acestei conferintie — precum se scie — multu au contribuitu si fractiunea aradana, care pre ori ce cale misca totu pentru a returnă partit'a nostra natiunale de aici, in care veda obstacole la tendintiele personali a celor rosii; eu totu-si dău acestei conferintie tota insegnatatea, ce o poate ave nu dupa modulu si propozitiunea, in care au fostu representata acolo romanimea: ci dupa importanta directiunilor, ce s'au aflatu de bune acolo in interesulu nostru natiunalu. Candu inse recunoscu insegnatatea cea mare a conclusorul acestui conferintie, trebue sê adaugu: cî eu, ca membrulu unei partite organizate, ce esista acum de ani, si a produsu rezultate, despre care mai susu m'am declarat in generalu, — numai atunci voiu tienacele decisiuni temisiorene de obligatorie pentru mine, candu partit'a nostra natiunala d'in Aradu le va primi de a le sale; altcum nu-mi potu inchipui solidaritate, unitate, disciplina si armonia in partita.

Corespondintele, ca sê dăe valoare mai mare insuvariilor lui, involve in lucrulu candidaturei si alte de acele, care cu candidatur'a nu au nici o legatura. — Me prezenta adeca publicul ca pre unul, care dupa marsiav'a assertelor lui asiu si emisariulu ministrului de cultu in tréba scolelor populare.

Nu dău dreptu nimenui, a me numeră intre acei-a, cari vedu mîta in sacu. Am cautat sê fiu totu-deun'a sinceru, ma potu dice, cî de multe ori am fostu prè sinceru fatia cu contrarii mei, cari nu o data au abusat de confidintia mea. Acăst'a mi s'a intemplatu si acum de curendu, anume in 8. a lumei curinte, chiar' in diu'a, d'in care sunt dateate corespondintele, ce facu obiectulu acestui articlu; atunci adeca me cercetara doi amici, vatai si fractiunii rosie, pentru a me luă la trei parale pentru credeul meu politicu si pentru candidatur'a de la Chisneu. Li spusii, ce aveam a li spune in sensulu acestei dechiaratiuni, si in urma la o interpellare noua, adausi: cî eu am insarcinare de la episcopulu meu, a certata scolele populare in unele comune ale comitatului aradanu, pentru a adună unole date statistice, care le cere ministrul de cultu pentru orientare la efectuirea legii de instructiune.

Domnile sale si pén'a loru diurnalistica sucira dechiararea mea, si dedera lucrului alta fatia, adeca me pusera sub privirea publicului ca pre unul, care cu ori ce pretiu, si la ori ce impregiurari voiescu a fi si a remană — nu sciu cum vrău ei — emisariu scolarie, in categori'a unui organu gubernialu.

Mi vine a pune intrebarea: cî ore in starea cea agitata de asta-di, trebus mai grea acusa la o parte mare a publicului, de cătu aceea, cî cutare seu cutarele e unu organu alu guvernului? — D'in acăstă parte me ataca corespondintele pre mine; dar' voiescu sê se scia adeverat'a stare a lucrului, pentru ace'a poftescu pre dlu corespondinte a-mi urmă inde-retru pana la anulu 1849 seu mai bine discundu, a incepe de acolo, ca sê vedia; cî eu de candu am venit in oficiu beser-

*) Vrău sê se scie: cî epistol'a mea in locu de programu s'a tiparit mai antîu numai in traducere magiara, precum indegetă lips'a; si numai in urma, ca cautela superflua, s'a pus la tipariu si in testulu original.

Subscrisulu

casu, si anume de candu am ocupat postulu de notariu consistorialu in versta abie de 20 de ani, — necurmatu su regimele statului, ca unu subalternu diecesa in pana in din'a de asta-di am facutu republicei totale acel servitie, care s'au cerutu de la beserica dupa corelatiunile, sustau intre acest'a, si intre statu. — Am facutu pentru regimului diferite conspecte, informatiuni si estrasuri trebe scolastice-beserecesci; am coadunat diferite date statistice, conscriptiuni si siematisme; cu unu cuventu: am facutu totale acel, ce s'au cerutu de la beserica pentru servitie ori suprainspectiune d'in partea statului, si pana nume nu mi au facutu obiectiuni, pentru ca am servitie guvernului de statu, ci am fostu nationalistu.

Acum inse mi-vine o asemenea insarcinare noua, si aceea face, ca se trece in reputatiunea corespondintelui de natiunatu reu. — Eca cum stă lucrul. — Scim, că in anul acesta va se pasișca in vietia legea instructiunei publice. Mihalcul cultului, pentru orientare in agendele sale, se vede a lipa de unele date statistice despre starea actuala a scolilor noastre confesiunale; si ca acel se pote fi catus mai exact, au cercetat pre ordinariatul de aicia, a me insarcinat nume pre mine cu adunarea aceloru-a. Nu me intereseză a exactă, pentru ce chiaru mie mi-vine acesta onore; mi este lata a avea conștiința: că totu-de-un'a am cautat să-mi spinesc conștiințios detorintele mele dictate de semtiul scosibilității, si de semtiemintele natiunali, manifestate la totă casuina.

Adeverat: că d'in totă parte eră lasatu pre voi'a nes, a primi său a refusă misiunea de sub intrebare; eu nes dupa o dejudecare serioză m'am resolvit a o primi cu cugetu, de a salvă aceea, ce dupa legea instructiunii se mai pote salvă in interesul autonomiei noastre beserecesci pentru care m'am luptat nu numai la congresul nostru beserecesci d'in Sabiu, ci si la anchetul dietalui, ce s'u adunat in trăb'a instructiunei publice.

Déca d'in cele premise nu se intielege deplinu, éca o punu respicatu: că misiunea mea in trăb'a scolelor e o insarcinare timpurala — ca asi se me esprinu — de asta-di una mane, său mai bine discundu, pana candu voi'u potè perire vre-o 60 de comune, pentru a cercă in ele starea scolare. — Insarcinarea, va se dica: misiunea, emisariatul său emisariatulu, său ori cum i place corespondintelui a o numi, o am primitu d'in man'a episcopului meu, care inca nu au ansa, de a se crede despre d'insulu, că e tradatorul neselor noastre beserecesci-natiunali. Eu in corespondintele ale ca comisiunatul scolasticu me folosesc de firm'a si signatu consistoriului diecesanu, si in acesta stare a lucrului nu m, dar nici nu cautu să am vre unu titlu, de a trece manu numai cu o linie in categori'a unui organu guvernialu, numai nu vrè cine-va a privi ca atare totă consistorie, dupa servitie, ce le facu ele statului.

Incidentele acestu-a inse e binevenitul lui corespondintele pentru a me potè suspiciună inaintea celor scurti la vedere, ca pre unu assertiv instrumentu alu guvernului; si ce i mare argumentu la suspiciunare, e: onorariulu, său mai deputu discundu, provisiunea de 200 fl. la luna, carea cifra corespondintele e asi de bunu, de o radică la 250 fl. si fina de osebi 5 fl. diurnu, ca celu putienu in cugetul lui se pot reesf mai bine.

Déca dsale corespondintele i face superare acestu onori ori provisiune: vinu alu mangaià cu ace'a, că precătu eu, acest'a este unic'a intemplare, unde guvernul statuia la insarcinările puse pe umerii cei slabii ai beserecanilor noștri, au adausu si unu felu de medilociu, fără de care in impregiurările noastre de acum, adeca in considerarea dotatiunii eei precarie si marsiave, ce o are clerulu nostru inceputu de la episcopu pana la capelanul d'in urma, abie ne potomu apucă de vre-o intreprindere folositoria besericei.

De altmintre voi'u să scia corespondintele: că compundu-se carausi'a, adaptul, traful, spesele tiparitureloru ale ajutoriului scripturisticu, — provisiunea lunaria de 200 fl. de si frumosă in cifre, mi se vede a numi da ascurate deplina despre o reusire eclatanta in partea financiară pre tempu misiunei, ci aceea usioru pote lasa dupa sine unu deficitu, care dupa cum am mai patit, voi'u ave să-lu deplinu d'in alu meu propriu; — era déca totu-si dupa totă orationile mi ar mai remană ce-va prisosintia: ore să credu, că aceea va potè face durere de capu domnului corespondinte?

Au pote i-ar' place lui corespondinte, déca in functiunea acest'a simpla dar' negrescu importanta, ar' vodè pre altul, care nu cunosc corelatiunile noastre scolastice, său nu are anima pentru aspirările noastre in partea acest'a? — Cau-ta da mai afundu in legea instructiunei publice, si va vedè, déca totu-si mai pote fi chiamatu unu individu besericescu a face servitie causei scolastice in er'a noua, ce ni se deschide pantru educatiunea publica.

Corespondintele resolutu a me negri ca corbulu, merge si mai de parte, si voiesce a mi trage la indoieala chiaru si semtiul meu natiunalu, pentruca nu abusezu, luandu in desertu numele celu santu de natiune. — Se scia corespondintele cu tota coteria lui: că eu nu me aflu in lipsa de a intotdeauna la d'insii, să-mi iubescu natiunea; acesta iubire, ca unu fiu alu poporului, o am insoptu de la nascer, si o am nutritu peste tota vieti'a, inca si atunci: candu domniele sale nu erau, său cari erau, li era ruginie a scapă macaru numai unu cuventu in dulcea nōstra limba natiunala inaintea altora.

La evrei nu eră ertatu a se pronunciă cuventul Ie-

chov'a, fără numai odata in anu; si totu-si cine nu scia; că acest'a era efusul semtiului de pietate religioză către acela numire santa. — Nu voi crea eu aceea, ce esiste; nici nu depinde de la frasele mele ori ale corespondintelui, că noi romani să simu considerati de natiune. — Eu virtutea natiunale nu o punu in cuvinte spulberate, in frase gadalitorică, in vorbe multe: ci o punu in curatieri'a animei, in santieni'a causei si in fapte reali.

Dati-mi date positive, voi elotii natiunei, prin cari să-mi poteti denegă aceste d'in urma; era pentru voi, cari mare parte sunteti inca nisice surcei abie cunoscuti, ve ceru matricul'a, spre a vedè: de candu sunteti initiatu in numerul natiunalistilor mari, si de candu sunteti asi de buni, precum ve aretati in vorbe găle, nejustificate pana acum macaru numai cu o fapta, care ar' merită considerare.

Acesta am avutu ale dechiară la corespondintele aradane, ce le amintii mai susu la intrare; si deocamdata nu aflu a mai adauge alta, de cătu ace'a: că fatia cu atacurile triviale, ce se indreptara in contr'a-mi de către o coteria de omeni pitici in totu caracterulu loru, ar' fi o slabitiune forte mare; daca mi-asu perde macaru pre unu minutu curagiul si energi'a, de a lucra si mai de parte la cladirea edificiului nostru natiunalu, avendu totu-de-un'a inaintea ochilor: onore a si prosperarea poporului nostru.

Mironu Romanu.

Adunarea societății „Transilvană.”

PROCESU VERBALE.

Sedinta I, Domineva 26 Ianuariu 1869. la una ora după amiază-dî, in localul societății de arme etc.

Președintia d-lui A. Papu Ilarianu.

(Urmare.)^{*}

5.

Domnii mei, in midiloculu vertegiului pasiunilor politice, de care e agitata România de cătu-va timpu, n'ar' fi nici o mirare, déca societatea nostra inca n'ar' fi remasă neatinsa. Dar' cauta să simu drepti si să recunoscem că, oricătu de deplorabile si violentă limbajul unor diuarii, nici unu diuariu onorabilu nu a atins'o pana acum; societatea nostra e societate de cultura, de bine-facere; n'are nimicu a face cu aceea ce numesce vulgulu politica. Ea e mai presus de veri-ce partitul politiciu. In societatea nostra, in adunare si chiar' in comitetu incapă la unu locu barbatii cari sustinu cele mai deosebite opinioni politice, căci nu aceste opinioni potu fi vrè odata obiectulu desbaterii. Astă am dîs'o de la inceputu, si o repetu acum, si astă face tari'a si poterea societății noastre.

O singura vóce s'a radicatu in Senatul chiar' asupra societății; dar' ace'a vóce a remasă fără nici unu resunetu, a amutit la momentu, condamnată de tota lumea. In urma a venit editiunea francesă a Monitorului Oficial și a publică discursulu acelu senatoru într'o traducere destul de infidelă, traducere dupe care societatea nostra ar' fi politica si chiar' secreta si că banii s'ar' intrebuintă spre scopuri politice. Am gasit u de cuviintia a respunde mai antâi eu insu-mi acestui d. senatoru. Dupa aceea a protestat comitetul in tota form'a. Protestul s'a publicat in diuarie. De asemenea s'a comunicat si d-lui Ministrul de interne in traducere francesă, cu rogăminte ca să binevoiescă a ordonă redactiunii se-lu publice in editiunea francesă a Monitorului. D. Ministrul a binevoituit a ni promite acest'a.

Societății politice sunt permise in România. Dar' potere, precum am disu, a societății noastre să chiar' intru aceea că e mai presus de politică efemera a dilei. Scopul societății noastre e cultură natiunala, e ajutorarea fratilor nostri in suferintă. Care e Romanu, fie de veri-ce partitul ar' fi, care ne ar' refusă concursulu său?

Societate de cultura si bine-facere, noi nu potem fi decătu in armonia si in pace cu tota lumea. De acătă pace ne bucură si in sinulu nostru si afară d'in societate. Rare societăți se bucura ca a nostra de respectul si stim'a tuturor. Vi aduceti aminte de just'a indignatiune, ce a coprinus pe toti aceea voce isolata d'in Senatul si aceea traducere francesă. In sedintă d'in 13 decembrie a camerei onor. si elo-quentulu Deputatul Chitiu se radică cu ace'a remarcabilă interpelatiune pe care o cunoscem cu totii, facuta a supr'a calomnielor indreptate contr'a societății noastre, (viu aplauze) D. Ministrul, departe de a contestă erorile traducerii, a binevoituit a promite că in viitor are să ingrijescă, ca asemenea lucru să nu se mai intempe. Intr'o siedintă d'in ianuarie deputatii Codrescu, Chitiu s. a. unulu d'intr'o parte, altul d'in alt'a a camerei, propusora o subvențiune pentru societate, care se si acordă, (viu aplauze). Totu atunci onor. D. vice-președinte al Camerei, d. Rosetti, (aplauze), interpelă pe d. Ministrul de Culte pentru subvențiune ce ne eră acordata prin bugetulu an. tr. si facu a se constată, că societatea inca nu o promise. In sedintă d'in 15 ianuarie totu d. Codrescu laudă, ca si d. Chitiu cu o dî mai nainte, exemplară regularitate a administratiunii societății noastre si aperă libertatea si independența ei contră a veri-ce amestecu guvernamentalu. Comitetul, domnii mei, s'a gasit detorul a aduce formale multamiri acestor gene-roși amici ai societății.

Unu lucru mai insemnatu: cartea III si IV s'a publicat. In acătă, pe langa alte acte ale societății, se cuprinde lista membrilor societății pana la 1 iuliu 1868. Ori-cine

a contribuit la societate pana la acestu termen, si nu s'ar' vedea trecutu cu sum'a ce a respunsu, e rogatu a reclama.

Astu-felu stămu noi astă-dî domnii mei; miclele atacuri indreptate a supr'a noastră se ne incaragează si mai multu a merge inainte pre bun'a cale ce am apucat. In cătu tempu scopulu nu-lu vomu perde d'in vedere, in cătu tempu concordia va domni in sinulu nostru, societatea se va bucură ca panacumu de stim'a, respectul de ajutorul si sprinținu tuturor, si generatiunea viitoră ne va bine-cuventă, (aplaus se prelungite).

II.

Dupa acătă dare de séma, d. presedinte, conform art. 24 d'in statute, propune alegerea a trei secretari d'in sinulu adunării.

Se alegu si se proclama de secretari ai adunării dd. Gr. Demetriade, N. B. Drocu, P. G. Cetatuianu.

III.

In virtutea art. 19. lit. c) d'in Statute se proclama de membri ai adunării urmatorii dd.

1. C. Racovita, d'in Caraclu, lei 583 bani 33. 2. B. Gofineanu, d'in Craiovă, lei 296 bani 29. 3. Eliodor Vergati d'in Craiovă, lei 296 bani 25. 4. Demetru Capreanu, d'in Craiovă lei 200. 5. Dna Ecaterină Panu, d'in Craiovă, lei 165 bani 90. 6. Generalu G. Adrianu, d'in București, lei 150.

Se dă lectura frumosei scrisori pre langa care d. generalu inainte Societății acătă suma.

Scrisoarea se asculta intre cele mai vine aplause.

7. E. C. Corneti, Craiovă, lei 142 bani 22. 8. I. Teodorianu, Craiovă, lei 142 bani 22. 9. Ales. Cristofi, Craiovă, lei 142 bani 22. 10. T. Gigurtu, Craiovă, lei 142 bani 22. 11. Vasile Manu, București, lei 141 bani 68. 12. Colonelu D. Leca, Iasi, lei 141.

Se dă lectura depesiei telegrafice, prin care d. Colonelu Leca inaintează acătă suma d-lui Presedinte alu societății, in urmatorii termeni: „Vediundu cele relatate de dvostă in diuariul „Romanul“ si in care sfersiti cu fracea: nu toti generalii Români voru scôte sabia a supr'a societății noastre, me grabescu a vi anunciază că prin posta v'amu trimisou două spre-dice galbeni pentru a potè fi si eu membru.“ (viu aplause.)

13. St. Sichlăou, Iasi lei 141.

Se dă lectura telegramei d-lui Sichlăou către presedintele societății, in urmatorii termeni: „Inscrieti-me, ve rogu cu 12 galbeni ca membru alu societății, ce presidati! acătă pentru a ave si eu o mica participa intră acătă opera de bine-facere natiunala si ca protestare in contr'a revoitorilor cutesatori, cari au ajunsu a nu respectă nici simtiemintele generoase.“

14. Printiul A. Constant. Moruzi, Svoroci lei noi 141. 15. N. Socolescu, Craiovă, lei noi 140. 16. Elie Popescu Craiovă lei noi 140. 17. G. Carceanu, Craiovă, lei noi 140. 18. I. Georgescu, Craiovă, lei noi 140. 19. M. Zavaru, Craiovă, lei noi 140. 20. G. D. Amanu, Craiovă, lei noi 140. 21. Iordache Balaceanu, Craiovă, lei noi 140. 22. Amza Popopescu, Craiovă, lei noi 140. 23. I. Virvorenu, Craiovă, lei noi 177 bani 75. 24. Printiul G. A. Sutiu, Hantescu, lei noi 117 bani 50. remane detorul dupa statute lei noi 23, bani 50.

(Va urmă.)

Romania.

A v i s u.

Unele d'in oficiurile telegrafice-postale, comunică directiunii că serviciul postei austriace au inceputu a refusă de pre acuma primirea scrisorilor pentru strainetate.

Convențiunea postala inchiata cu Austria se pune in aplicatiune la 19 martiu viitoru (s. v.) și 1 aprile (s. n.) dupa intielegerea urmata intre ambile guvernamente.

Prin urmări numai de la ace'a dî serviciul postei Române va potè satisface cererile publicului intr'unu mod regulat. Cu cătă aceste-a s'au datu ordine a se facilită pre cătu e posibile relatiunile publicului cu strainetatea de către oficiurile Române.

In ceea ce se atinge inse de abonamente la jurnalele straine, se efectua cu inceperea de la 3/15 martiu de către cătă oficiurile telegrafu-postale d'in tiéra, cari posedu dejă formularile si cătă instructiunile necesare.

No. 2295.

1869 martiu 11.

Varietăți.

* * (Deputatii romani) alesi pana adi (20. m.) sunt: (in comitatulu Aradului) Antonu Moționiu in cercu Sfriței, Sigismund Popoviciu in cerc. Butenilor, Lazaru Jonescu in cerc. Radnei, Mironu Romanu in cercu Chisneului; — (in comitatulu Carașeului) Vincentiu Babesiu in cerc. Saschei, Aureliu Maniu in cerc. Fagetului, Georgiu Ioanovicu (secret.) in cerc. Bogătei rom., Aloisius Vladu in cerc. Zorleniului; — (in comitatulu Bihariei) Demitru Jonescu in cerc. Beiușului, Alexandru Romanu in cercu Ceia: 10 insi.

* * In cetatea Timișoara alegerea eră să se intempe in 18 I. c. inse intrevenindu nescari incidenti machiavelistic alegerea s'a amenatuit. — In cercu

*) Vedi nr. tr. 29.

Ciacovei machinările contrarilor nostri facura deputatu d'in sermanulu renegatu Ivacicovicu.

* * (Ni se scrie.) La noi in cerculu Tasnadului romanii au candidatu pe Ionu Cucu, ér' deachistii pe Georgiu Bereczky, care cortesiesce in tóte pártele cu beutura si bani, satelitii lui ambla d'in satu in satu cu banda si stendarde, in Cig u au scosu vinu in doua carciime; dar ce se vedi? in locu d'a se adună omeni cu dreptu de alegere, au mersu serantocii si o multime de prunci, servitori etc. si pe acesti-a i-a saturatu cum se cade, fia-i pomana dlui B., acésta se face prin tóte satele; apoi botosii dlui B. se pregatescu, tienu conferintie preste conferintie, totu intre pocale cu beutura, jocuri etc. pe bietii romani i ducu la conscriere cu d'atari'a, ca se bée si se mance; óre de unde spesesc acestu dnu atâtu-a amaru de banu? dora fondulu secretu i stă la despușetiune? Stangacii si-au candidatu pe László Imre, fostu deputatu in 1865%. Prospectele de pana acum ni dau sperantia că vomu reesi; inse cine scie, că-co blastemati' a contrarilor nostri a afiatu totu de un'a mediulóce pentru a ne insela si a ni strică.

* * (Declaratiune.) Subscrisi studenti ai gimnasiului sup. romanu de Beiusu condusi de semtiul umanităti si in interesulu adeverului dechiarāmu, cumea corespondinti'a d'in Beiusu publicata in numerulu 8-le alu „Familie“ intre nouătati in care se dice, că d. Diriginte gimnasiale a pedepsitu pre toti tenerii scolari, cari au luat parte la conductul de facie, datu in onórea domnului Ales. Romanu, este calumnia reutatiōsa, *) respinsa de noi cu tota poterea cuventului, cu atâtu mai vertosu, că-co autorulu mai susnumitei corespondintie prin respandit'a mintiuna — de smenta neci vórbă — nu numai compromite in publicu pre D. Diriginte gimnasiale, ci de odata d'in defectulu logicei sanetóse detrage nu putienu si d'in onórea si respectulu, cu care suntemu cātra person'a D-lui Ales. Romanu. — Datu in Beiusu 11 Mart. 1869. (Urmăza 12 semnaturi ascult. d'in clas. VIII).

* * (Invenitori premianti.) Consistoriulu diecesanu romanu si Caransabesiu esmisse una publicatiune in 6 fauru a. c. su nr. 36. inscintiandu, că ministeriulu r. de cultu si instructiunea publica in 19 oct. a tr. su nr. 934 a oferit la 5 inven. d'in dieces'a susnumita premie de căte 50 fl., precandu consist, au fostu propusu 14 insi. Liberalitatea dlui ministru nu ne multumesce neci decătu; că-co daca in cele 8 diecese romane se voru premia numai 40 inven., pre candu premiele

*) Noi n'am crediutu-o d'in capulu locului. Red.

sunt destinate la mii de insi, unde e dreptatea, egalitatea, fratiștatea? Cei 5 prem. sunt: Demitru Ratiu d'in Ciudanov'a, Iosifu Olariu d'in Domanu, Danilu Petri d'in Bogsi'a rom. (tract. protopr. Oravitiei); Sav'a Draganu d'in Cavarańu (tract. protopr. Caransabesiu); Ionu Tionu d'in Gladu (tract. protopr. Fagetului.)

* * Pana sambata (20. m.) s'au alese 241, deachisti 136, tiasiști 105.

* * (Multiamita publica.) Suscrisulu si-tiene de detorintia a esprima profunda multiemita publica fostului inspectoru metropolitanu su nemotoriulu Siuliu Dlu Georgiu Popa pentru ajutoriulu de 10 fl. v. a., cu cari a avut bunetatea d'a mi mai usiură sarcin'a lipselor; asemenea dlui protop. Simeone Tanca pentru ajutoriulu de 4 fl. v. a. — Vien'a 1/13 martiu, 1869. Arte mu P. Alexi ascult. de filosof.

* * („Romani'a“), societatea literara a Junimii romane d'in Vien'a, dupa cum ni se scrie, infloresce; in tóta siedinti'a semilunaria se tienu disertatiuni si declamatiuni; fondulu societăti'i prin starinti'a neobositului său protectoru si zelosului romanu G. Popoviciu a crescutu la 2000 si preste 300 franci!

Sciri electrice.

Vien'a, 18. martiu. In siedinti'a de adi a casei de susu s'a primitu fără neci una desbatere legea finançiera pentru an. 1869 astă pre cum s'a compusu in camera representantilor.

Berolinu, 18. martiu. „Kreuz-Zeitung“ dice, că consululu de pana acuma alu confederatiunii de nordu acreditatu la Constantinopole, dlui Brassier Saint-Simon, se va denumi de consulu la Florentia.

Vien'a, 19 martiu. Foia oficiala de adi publica legile sanctiunate relative la introducerea juriului pentru delice de presa, si la formarea listelor de jurati.

Madridu, 18. martiu. Ministrulu de interne comunica cortesului, că insurgentii fure batuti in Xeres, si că cu ocasiunea ace'a s'a intemplatu una mare versare de sang, devenindu 600 de insurgenți prisioneri. In cele-lalte provincie linisce.

Vien'a, 19. martiu. „Presse“ dice, că Russi'a a intrevenu in cestiuenea capitulara intre Turci'a si

si Greci'a. — Consiliulu comunala a intentatui di riului „Debate“ unu procesu in causa de onore.

Triestu, 19. martiu. Imperatulu a sositu si intre salve de tunuri, intre sunetele campanelor si tre strigăriile entusiastice ale multimii. Primariulu catăi salută pre imperatuu dandu spresiune simtiem telor de fidelitea cetății Triestu. Elu dñe că Triestu privesce totu de una cu incredere la cas'a aburgica. Imperatulu a respunsu in limb'a italiana dicundu, că primește cu indestulire asigurările si fidelite, si că este incredintiatu despre simtiem tele patriotice ale cetății Triestu. Imperatulu se bucura de progresarea evidenta a Triestului. In data dumce descinse in apartamentele sale, imperatulu prim pre intendantele regelui Italiei, Dellarocca, ca in numele regelui Italiei i descoperi felicitările acelui

Pola, 18. martiu. 10 óre sér'a. Imperatulu cercetatu adi demanétia la 8 óre escadr'a ces. renaile scolei de navigatiune si lasă a se face exercitiu. Apoi imbarcă pre naea „Vomatoriulu de foc“ La Scoglio st. Pietro maiest. sa debarcă pre uscat si cercetă baracele numite „Max“ si „Mari Luis'a“ si arsenalulu, dupa acea imbarcă pre iachetă „Greif“ ducundu-se la Fasan'a. La 6 óre se arangiă unu prandiu militaru. Ospetii invitati sunt oficerii d'in statulu majoru alu regimentului prin de corona Rudolfu nrlu 19, comandanții si referinti marinei, ai corpului arhitectilor de pre insul'a mitita Oliva, si comandanțele citadelei Brioni. Vapru de resbelu „Allnoch“ aduce ospetii la Fasan si inderetriu. In data dupa prandiu, cam pre la 8 óre sér'a, maiest. sa se va re'ntorce la Triestu.

Responsuri: D. St. P. in Sibielu: S'au facutu. On. Red. „M. Polgár“: N'amu vediutu neci unu nru de dvôstra. — Red.

Proprietariu, redactoru respunditoru si editoriu: **ALEANDRU ROMANU.**

Comunicatiunile pre Căile ferate.

Barciu-Mohaciú.	
Barciu	pleca la 1 ora 25 min. la md. 6 ore 30 min. dp. m.
Szigetvár	2 " 52 " dp. m. 7 " 7 " sér'a
Cinci-Beserică	4 " 12 " 9 " 17 " sér'a
"	pléca la 7 " 10 " demin. 10 " 42 " ant. m.
Üszög	5 " 30 " dp. m. 9 " 47 " sér'a
"	7 " 40 " demin. 11 " 15 " ant. m.
Vilani	8 " 52 " 12 " 27 " la m.
Mohaciu	9 " 46 " ant. m. 1 " 21 " sér'a
"	8 " - " sér'a

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu-Alba-Iulia (Belgradu.)	
Aradu	pléca la 6 óre 12 minute demin.
Radna	7 " 24 "
Soborsinu	9 " 7 ant. m. di.
Ili'a	10 " 27 "
Dev'a	11 " 16 "
Orestia	12 " 21 " la m. di.
Vintiu-inf.	1 " 25 dp. m. di.
Alba-Iulia, sosesce	1 " 45 "

Alba-Iuli'a-Aradu.

Alba-Iuli'a-Aradu.	
Alba-Iuli'a	pléca la 4 óre 41 min. demin.
Vintiu-inf.	5 " 15 "
Orestia	6 " 7 "
Dev'a	7 " 7 "
Ili'a	7 " 53 "
Soborsinu	9 " 12 " ant. m. di.
Badna	10 " 47 "
Aradu sosesce	11 " 50 "

Trasurile cu persone se imprenă la Aradu cu calofer de Tisa ambe direptiunile.

Navigatiunea (Plutirea).

Cu vaporele societati Danubiane imp. reg. [priv. V porele cu caletorii pléca :

Pest'a-Bai'a-Mohaciu	Luni-a, Mercuri-a, Sambet'a, la 7 ore minetia.
Pest'a-Essecu-Novisadu-Semlinu	Mercuri-a, si Sambet'a la 7 ore demin.
Pest'a-Orsiov'a-Rusia	Mercuri-a si Sambet'a la 7 ore demin.
Semlinu-Orsiov'a si Romania	Vineri-a in ante de amédia-di dupa rea vaporului din Pest'a.
Baziasiu-Orsiov'a si Romani'a	Sambet'a demineti'a dupa sosirea surorii calii ferate din Pest'a.
Orsiov'a-Romani'a	Sambet'a demineti'a dupa sosirea calii rate din Pest'a.
Orsiov'a-Romani'a	Sambet'a si Marti-a, la m. di.
Mohaciu-Bai'a-Pest'a	Marti-a si Joi-a la 3 ore dup. m. di.
Semlinu-Novisadu-Essecu-Pest'a	Luni-a dp. amdi la 8 ore demin.
Baziasiu-Semlinu-Pest'a	Dominic'a dp. m. di.
Orsiov'a-Baziasiu-Semlinu-Pest'a	Dominic'a.
Constantiniana-Orsiov'a, Semlinu-Pest'a	Vineri-a in ante de amédia-di.
Gatati-Orsiov'a-Pest'a	Marti-a si Vineri-a demin.
Segediniu-Semlinu	Mercuri-a si Sambet'a demin.
Semlinu-Segediniu	Dominic'a si Joi-a la m. di.
Siseciu-Semlinu	Marti-a demin.
Semlinu-Siseciu	Vineri-a ant. m. di.

Sosirea vaporeloru in Pest'a.

De la Mohaciu la Bai'a: Mercuri-a si Vineri-a sér'a. De la Semlinu, Novisadu si Essecu: Mercuri-a si Sambet'a, sér'a. De la Orsiov'a (Rusia) si Romani'a: Mercuri-a.

Navigatiunea s'au deschis in 15. februarie 1869.